

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
HAASDONKERWEG (PLAN C)
TE BROEKHUIZEN
GEMEENTE HORST AAN DE MAAS

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Haasdonkerweg (Plan C) te Broekhuizen in de gemeente Horst aan de Maas

Opdrachtgever | Projectbureau Ooijen-Wanssum
Beatrixstraat 9
5864 AG Meerlo

Project | HOR.OWA.ECO
Rapportnummer | 15081752
Versienummer | D1
Status | Eindrapportage
Datum | 5 november 2015

Vestiging | Boxmeer
Opsteller | Drs. J.G.T. Driessen

Paraaf

Kwaliteitscontrole | Ing. M. Koen

Paraaf

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik plangebied en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	5
	4.1 Flora- en faunawet.....	5
	4.2 Gebiedsbescherming.....	7
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels.....	9
	5.2 Vleermuizen.....	10
	5.3 Overige zoogdieren	10
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen.....	11
	5.5 Ongewervelden.....	12
	5.6 Vaatplanten.....	12
6	TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET	13
	6.1 Broedvogels.....	13
	6.2 Das	13
	6.3 Streng beschermde amfibieën.....	13
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	14
	6.5 Reptielen.....	14
	6.6 Vaatplanten.....	14
	6.7 Overige soort(groep)en	14
7	GEBIEDSBESCHERMING	15
	7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	15
	7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming	16
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	17

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Projectbureau Ooijen-Wanssum opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ter plaatse op twee percelen aan de Haasdonkerweg in Broekhuizen ten behoeve van de realisatie van twee visvijvers.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met als doel in te schatten of er op of nabij de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen plannen. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen invloed kunnen hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd en/of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of die deel uitmaken van de Provinciale Groene Natuurzones Limburg (POL 2014).

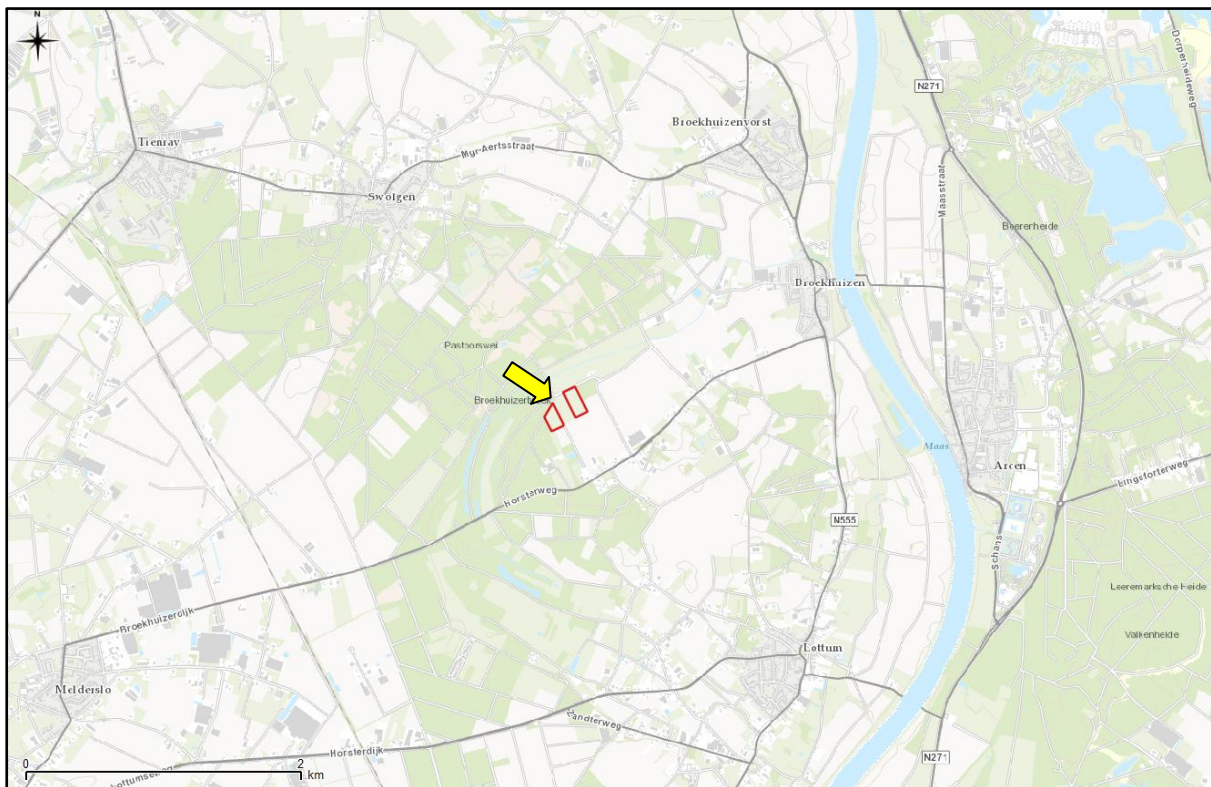
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van het plangebied niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik plangebied en omgeving

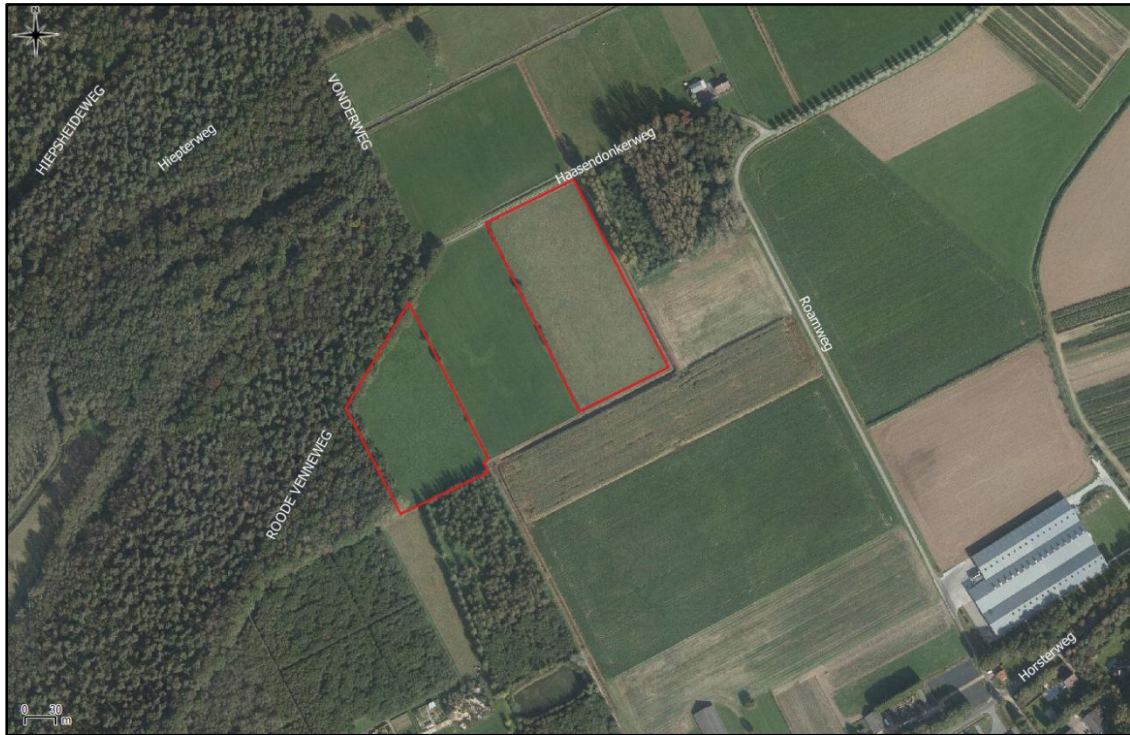
Het plangebied bestaat uit twee percelen ($\pm 1,5$ en 2 ha) gelegen aan de Haasdonkerweg (Plan C), circa 1,7 kilometer ten westen van de kern van Broekhuizen in de gemeente Horst aan de Maas. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 207.125$, $Y = 387.935$. De percelen staan kadastraal bekend als respectievelijk gemeente Broekhuizen, sectie F, nummer 583 en gemeente Broekhuizen, sectie F, nummer 325.

Figuur 1. Topografische ligging van het plangebied.

Het plangebied is in huidige situatie geheel onbebouwd. Beide percelen zijn op dit moment in gebruik als natuurlijk extensief begraasd weilanden. Tussen de extensief begraasde weilanden ligt een door koeien intensief begraasd weiland. Ten oosten en zuiden van het rechtse deel van het plangebied ligt een waterloop met daarachter bosperceel dan wel maïsakker. Ten westen van het linkse deel van het plangebied is het natuurgebied Broekhuizerbroek gelegen. Ten noorden van het plangebied bevinden zich door koeien begraasde weilanden. Aan de zuidkant van het linkse deel van het plangebied is populierenopstand gelegen.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Oostenlijke deellocatie.

Figuur 4. Westelijke deellocatie.

Figuur 5. Waterloop langs plangebied.

Figuur 6. Bosaanplant naast oostenlijke deellocatie.

Figuur 7. Westelijk deelgebied vanaf zuiden.

Figuur 8. Noordelijk gelegen maïspaneel en populierenopstand.

2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens op ieder van de twee percelen een visvijver te realiseren voor de visclubs HSV Eendracht en HSV Willems Barendsz. Dit doordat de huidige vijvers in de toekomst niet meer gebruikt kunnen worden en hiervoor een nieuwe locatie geregeld dient te worden.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij het plangebied.

Het veldbezoek is afgelegd op 14 oktober 2015. Tijdens dit veldbezoek is het gehele plangebied, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd.

Het gebruik van openbare bronnen als waarneming.nl is voor zakelijke gebruikers niet toegestaan. Werknemers van een adviesbureau, ambtenaren, terreinbeheerders, ZZP-ers, stagiairs en onderzoekers vallen onder de definitie van zakelijk gebruikers.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen het plangebied, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van het plangebied. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van het plangebied en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep binnen het plangebied wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie binnen het plangebied, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

<p>Tabel 1 algemeen beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.</p> <p>Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.</p> <p>Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol</p>
<p>Tabel 2 overige beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden.</p> <p>De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').</p> <p>Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak</p>

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreepdpad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5		Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoenen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden)

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn

beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Natuurbeschermingswet 1998 (Beschermd Natuurmonumenten)

Beschermd Natuurmonumenten zijn gelegen buiten de Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermd Natuurmonumenten opgeheven en gewijzigd in Beschermd Natuurmonumenten en zijn (delen van) Beschermd Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Het beschermingsregime voor Beschermd Natuurmonumenten betreft het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument, zoals natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis ervan. Ontwikkelingen zijn wel mogelijk als door het Ministerie of de Provincie een vergunning is verleend.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermd Natuurmonumenten en de Wetlands) en verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk geworden voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. De planologische begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Provinciale Groene Natuurzones Limburg

In het provinciaal natuurbeleid (POL 2014) zijn drie groene natuurzones te onderscheiden, de goudgroene-, zilvergroene- en bronsgroene natuurzones. De goudgroene natuurzones betreffen de parels onder de Limburgse natuurgebieden, de zilvergroene zones is natuur met een minder hoge concentratie aan natuurwaarde. De bronsgroene zijn landschapszones die ten aanzien van natuur- en landschap de meest waardevolle cultuurlandschappen zijn waarbij natuur, landschap sterk gemengd met landbouw en andere functies voorkomen. De goud- en zilvergroene natuurzone vormen de Ecologische Hoofdstructuur (Nationaal Natuurnetwerk Nederland) en hiervoor geldt het landelijk beschermingsregime van het “nee, tenzij” principe. Ten aanzien van de bronsgroene natuurzones geldt het “ja, mits” principe. De huidige wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet worden aangetast.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen het plangebied kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

Het gehele plangebied is in de huidige situatie onbebouwd, waardoor nesten van gebouwgebonden soorten als huismus en gierzwaluw uitgesloten zijn binnen het plangebied. Tevens zijn op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving geen geschikte nestlocaties gevonden voor steenuil en/of kerkuil zoals nestkasten of knotwilgen. Een essentiële functie als foerageergebied voor de steenuil is dan ook niet te verwachten binnen het plangebied. Voor kerkuil geldt dat de ruigteranden gebruikt kunnen worden om langs te foerageren. Echter, gezien de grootte van het foerageergebied van de kerkuil tezamen met de aanwezigheid van veel vergelijkbaar foerageergebied in de omgeving is tevens uit te sluiten dat de onderzoekslocatie een essentiële functie heeft voor de kerkuil.

Binnen het plangebied zelf zijn tevens geen geschikte bomen aanwezig die kunnen dienen als nestlocatie van jaarrond beschermde broedvogels. De bomen direct aan de randen van de naastgelegen bospercelen zijn onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten als buizerd, sperwer en ransuil. Deze zijn niet aangetroffen. Echter, gezien de grootte van de bospercelen en dichtheid van het bladerdek is op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet met voldoende zekerheid uit te sluiten dat zich verderop in het bosperceel toch een nest van dergelijke soorten bevindt. Potentiële nestlocaties verderop in het bosperceel van dergelijke soorten blijven echter gehandhaafd waardoor geen nesten van soorten als buizerd, sperwer en ransuil vernietigd worden. Bovendien is gezien de afstand tot het plangebied geluidsverstoring van nesten verderop in het bosperceel niet te verwachten.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels die in een aantal gevallen onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk holenbroeders of makers van grote nesten. De relatief dunne lage bomen binnen het plangebied zelf zijn niet geschikt als nestlocatie voor soorten als ekster, boomkruiper of grote bonte specht. De bomen langs de randen van het plangebied zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en grote nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Wegens het dichte bladerdak van de bomen op naastgelegen bospercelen is het mogelijk dat spechtenholtes in bomen net naast het plangebied zijn gemist. Deze bomen blijven echter behouden na realisatie van de visvijvers waardoor er geen sprake is van een verstoring van een verblijfplaats van dergelijke soorten zolang werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van struiken en lage bomen zijn er binnen het plangebied met name aan de perceelsranden enkele geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggemus, winterkoning, roodborst, vink en groenling. Daarnaast zijn broedgevallen van grasmus, geelgors en roodborsttapuit bekend (broedvogelkartering provincie Limburg). Bij uitvoering van de plannen kunnen dan ook nesten van dergelijke relatief algemene soorten verloren gaan.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is het plangebiedgelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger.

Verblijfplaatsen binnen het plangebied

Het plangebied is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen met potentiële verblijfplaatsen als holtes, spleten of loshangend schors aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen op de onderzoekslocatie aanwezig zijn.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

Het is door de afstand tot de bebouwing en vleermuisgeschikte bomen tezamen met de aard van de plannen uitgesloten dat er in de omgeving van het plangebied (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenomen plannen.

Foerageergebied

De onderzoekslocatie en de naastgelegen bosrand zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. Bij de uitvoering van de plannen gaat slechts een kleine deel aan geschikt foerageerhabitat verloren. In de directe omgeving is echter veel alternatief foerageergebied aanwezig in de vorm van bosgebied en akker- en weilanden in de directe omgeving. Bovendien wordt door de realisatie van de vijvers in de toekomst nieuwe foeragemogelijkheden gerealiseerd.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke lijnvormige landschapselementen, die een essentiële verbindende functie (kunnen) hebben tussen verblijfplaatsen en foerageergebied, zijn niet aanwezig binnen het plangebied zelf. Wel kunnen naastgelegen bosranden mogelijk gebruikt worden als vliegroute door in de omgeving voorkomende vleermuizen. Dergelijke vliegroutes zullen echter niet verstoord worden zolang verlichting op deze bosranden voorkomen wordt tijdens en na uitvoering van de werkzaamheden.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

Het plangebied vormt geschikt habitat voor algemene soorten als mol, egel en konijn. Daarnaast vormt het plangebied geschikt leefgebied voor een soort als vos of ree. Van een ree zijn eveneens pootafdrukken aangetroffen langs het plangebied. Dergelijke algemene soorten kunnen mogelijk verstoord worden door de voorgenomen ingreep.

Streng beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn enkel lage bomen aanwezig die niet geschikt zijn voor eekhoorn. De bosrand lang het plangebied bevat bomen die geschikt zijn als nestlocatie voor eekhoorn. Deze bomen zijn zover mogelijk onderzocht op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Hierbij zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Bovendien blijven deze nestgelegenheden van eekhoorn in de toekomst gehandhaafd. Het is dan ook uitgesloten dat door de voorgenomen werkzaamheden nesten van eekhoorn verstoord of vernietigd worden.

De das komt voor in de omgeving van Broekhuizen. Binnen het plangebied of direct naast het plangebied zijn geen dassenburchten aangetroffen, echter kunnen verderop in naastgelegen bospercelen

wel dassenburchten aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn een aantal wissels aangetroffen op beide percelen binnen het plangebied (zie figuur 9 en 10) lopend van naastgelegen bospercelen richting noordelijk gelegen weilanden en zuidelijk gelegen maïsakkers. Eveneens zijn dassenputjes in het oostelijk gelegen bosgebied aangetroffen (zie figuur 11). Binnen het plangebied zijn dan ook mogelijk vaste looproutes aanwezig voor de das die de verbinding vormen tussen burchten in de bossen en de geschikte foerageerlocaties in de vorm van maïsakker en begraasde weilanden. Bovendien kan het plangebied gezien de aanwezigheid van begraasd weiland eveneens zelf deel uit maken van het foerageergebied van de das. Een negatief effect op een aanwezige looproute dan wel foerageergebied van de das kan op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet uitgesloten worden. Verstoring van een vaste rust- en/of verblijfplaats gedurende de realisatie en het gebruik van de visvijvers is dan ook niet uitgesloten.

Figuur 9. Dassenwissel op oostelijk perceel.

Figuur 10. Dassenwissel op westelijk perceel.

Figuur 11. Dassenputjes in naastgelegen bosperceel.

Het voorkomen van overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals de boomarter en de bever, kan vanwege het ontbreken van geschikt habitat / potentiële verblijfsmogelijkheden en/of op basis van verspreidingsgegevens redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (van Delft *et al.* 2013) is binnen enkele kilometers van het plangebied de levendbarende hagedis en de hazelworm waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De ruigteranden van de percelen alsmede naastgelegen bosranden en bossen vormen geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en de hazelworm. Het is dan ook niet uitgesloten dat dergelijke soorten gebruik maken van de ruigteranden binnen het plangebied. Verstoring bij uitvoering van de werkzaamheden van aanwezige reptielen is niet uit te sluiten.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (van Delft *et al.* 2013) zijn binnen enkele kilometers rondom het plangebied de volgende beschermde soorten amfibieën waargenomen: Alpenwatersalamander, kamsalamander, poelkikker, heikikker en rugstreeppad.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en vijvers binnen het plangebied ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën binnen het plangebied uitgesloten. Naastgelegen waterloop met bijbehorende ten noorden en oosten van het plangebied vormen wel geschikt voortplantingswater voor de beschermde soorten als kamsalamander en Alpenwatersalamander evenals algemene amfibieënsoorten. Voor soorten als poelkikker, heikikker en rugstreeppad is geen geschikt voortplantingswater in de omgeving van het plangebied aanwezig. De waterloop ten westen en ten noorden van het plangebied met bijbehorende oevers blijft zover bekend behouden, waardoor geen sprake is van verstoring van geschikte voortplantingsmogelijkheden door de voorgenomen ingreep. Indien

kamsalamander dan wel Alpenwatersalamander zich voortplant in de naastgelegen waterloop kunnen de ruigteranden binnen het plangebied echter wel gebruikt worden als landhabitat en kan de gehele onderzoekslocatie eveneens gebruikt worden om over te migreren naar geschikt overwinteringshabitat in naastgelegen bospercelen. Verstoring van landhabitat bij uitvoering van de werkzaamheden van (beschermde) amfibieën is dan ook niet uit te sluiten.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied is leefgebied voor vissen binnen het plangebied uitgesloten. Naastgelegen waterlopen zijn wel geschikt voor soorten als tiendoornige stekelbaars en driedoornige stekelbaars maar ook een beschermde soort als kleine modderkruiper. Echter, gezien zover bekend geen werkzaamheden plaatsvinden aan de omliggende sloot is verstoring of vernietiging van het leefgebied van vissen door de voorgenomen ingreep uitgesloten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er is een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is de aanwezigheid van stilstaand of stromend water. Libellen zijn voor de voortplanting namelijk afhankelijk van oppervlaktewater met waterplanten. Gezien het ontbreken hiervan binnen het plangebied kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moeten zijn, wat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen het plangebied geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is.

Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn streng beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Met name de hogere nutriëntenbelasting gezien de ligging in landbouwgebied geïndiceerd door de aanwezigheid van wilde braam en brandnetel in de ruigtes rondom het plangebied maakt het hoogst onwaarschijnlijk dat streng beschermde planten worden aangetroffen op de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn deze ook geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien het extensieve maaibeheer is het voorkomen van een licht beschermde soort als grasklokje echter niet geheel uitgesloten. Groeiplaatsen van een dergelijk lichtbeschermde soort kunnen dan ook mogelijk verstoord worden.

6 TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de bouwlocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervoltraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Voor broedvogels geldt in dit geval dat indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11 van de Flora- en faunawet (Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden aangetast wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Das

Voor das geldt dat een negatief effect op een vaste rust- en/of verblijfplaats van de das door de voorgenomen ingreep op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet kan worden uitgesloten. De aangetroffen looproute en het mogelijk aanwezige foerageergebied wordt enkel gezien als vaste rust- of verblijfplaats als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet indien het een essentiële functie heeft voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort (soortenstandaard das). Om inzichtelijk te krijgen of er sprake is van een essentiële functie voor de das binnen het plangebied, wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht. Aan de hand van de resultaten van het aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld of verstoring van een vaste rust- en verblijfplaats van de das en mogelijk overtreding mogelijk overtreding plaatsvindt van de Flora- en faunawet door de voorgenomen ingreep. Indien dit het geval is dient een mitigatie- en/of compensatieplan te worden opgesteld voor de das en mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd.

6.3 Streng beschermde amfibieën

De ruigteranden langs de percelen vormen potentieel landhabitat voor mogelijk in naastgelegen waterloop voortplantende amfibieën als kamsalamander en Alpenwatersalamander. Tevens vormen de ruigteranden geleidende elementen richting geschikte overwinteringshabitat in naastgelegen bosgebied. Om eventuele verstoring ten aanzien van kamsalamander en Alpenwatersalamander op voorhand te voorkomen dienen de ruigteranden gehandhaafd te blijven tijdens en na de realisatie van de visvijvers. Tevens dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden waarin maatregelen opgenomen worden om negatieve effecten te voorkomen gedurende de uitvoering van de werkzaamheden, waaronder het plaatsen van tijdelijke schermen tussen de ruigtes en het overig deel van de onderzoekslocatie om betreding van de onderzoekslocatie door beschermde amfibieën te voorkomen. Op deze wijze worden negatieve effecten door de voorgenomen ingreep voorkomen en is overtreding van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën als egel, konijn, ree, vos, bruine kikker en gewone pad geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor bij verstoring geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen (artikel 9 Flora- en faunawet).. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een aanwezig dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

6.5 Reptielen

Het is eveneens mogelijk dat de ruigteranden op de perceelsgrenzen gebruikt worden als leefgebied voor de hazelworm en/of levendbarende hagedis. Om eventuele verstoring ten aanzien van de hazelworm dan wel levendbarende hagedis te voorkomen dienen ook voor deze soorten de ruigteranden behouden te blijven tijdens en na de realisatie van de visvijvers. Tevens dienen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen gedurende de uitvoering van de werkzaamheden, zoals het op tijd uitrasteren van het werkterrein, eveneens opgenomen te worden in het op te stellen ecologisch werkprotocol, zoals het op tijd uitrasteren. Op deze wijze worden negatieve effecten door de voorgenomen ingreep voorkomen en is overtreding van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

6.6 Vaatplanten

Voor licht beschermde soorten als de grasklokje, geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Hierdoor hoeft bij verstoring/vernietiging van de groeiplaats geen ontheffing te worden aangevraagd. In het kader van de zorgplicht dient een mogelijk aan te treffen groeiplaats tijdens de werkzaamheden in eerste instantie wel zo ver als redelijkerwijs mogelijk is te worden ontzien.

6.7 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

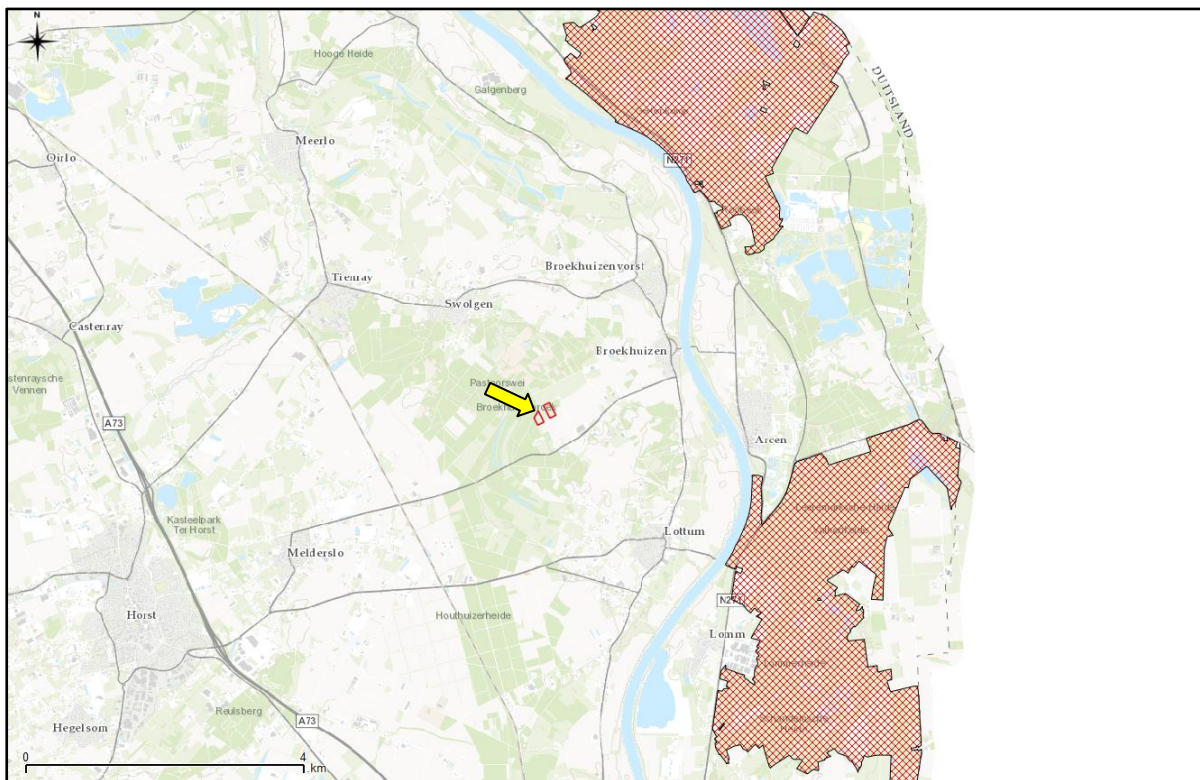
7 GEBIEDSBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen plannen binnen het plangebied kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

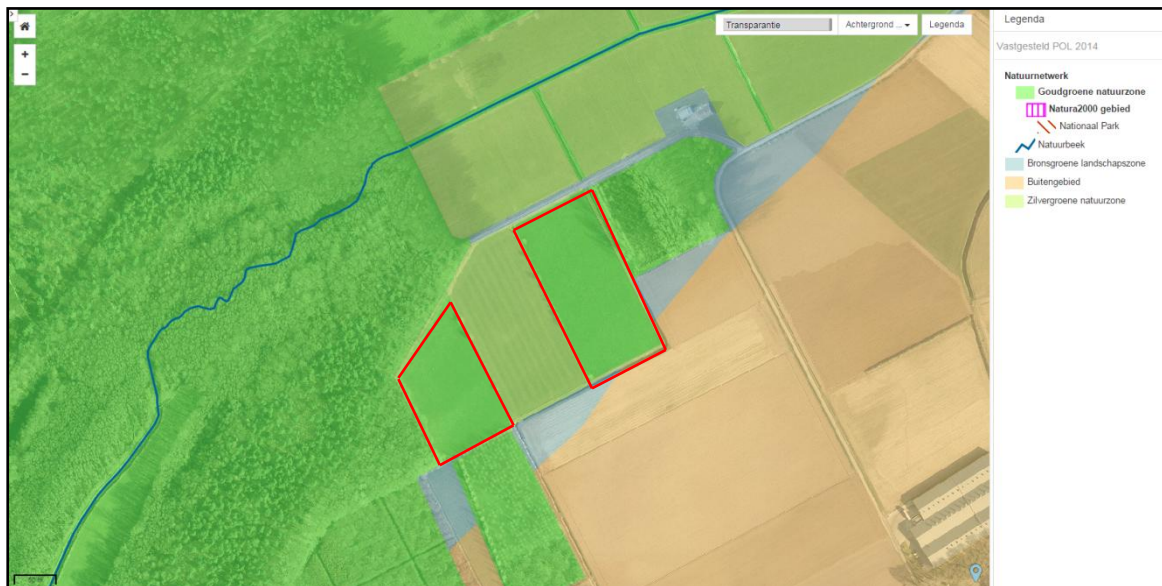
Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument. Het meest nabijgelegen onderdeel van een conform de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied bevindt zich op circa 2,9 kilometer afstand ten zuidoosten van het plangebied. Het betreft de westgrens van het Natura 2000-gebied 'Maasdunnen'. In figuur 12 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van deze beschermde gebieden weergegeven.

Figuur 12. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het meest nabijgelegen conform de natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied.

Provinciale Groene Natuurzones Limburg

Het plangebied is volgens de gegevens van de POL 2014 geheel gelegen in goudgroene natuurzone en grenst tevens aan gebieden die deel uit maken van de zilvergroene natuurzone. In figuur 13 is de ligging van de plangebied ten opzichte van de Provinciale Groene Natuurzones Limburg weergegeven.

Figuur 13. Ligging plangebied ten opzichte van de Natuurzones van de Provincie Limburg.

7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is niet gelegen binnen of nabij een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen binnen het plangebied zijn niet te verwachten, gezien de afstand ($\pm 2,9$ km) tot het meest nabijgelegen onderdeel van een conform de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied in combinatie met de aard van de plannen (realisatie van twee visvijvers) niet aan de orde. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet wordt niet noodzakelijk geacht.

Provinciale Groene Natuurzones Limburg

De onderzoekslocatie maakt geheel deel uit van de Provinciale Groene Natuurzones Limburg. Het betreft een deel van de goudgroene zone. Gezien de ingreep binnen de goudgroene zone plaatsvindt zullen de wezenlijke waarden en kenmerken mogelijk veranderen. Econsultancy verwacht dat nader effectenonderzoek in het kader van het Nationaal Natuurnetwerk noodzakelijk is. Geadviseerd wordt echter om in overleg te treden met bevoegd gezag (Provincie Limburg) om hier uitsluitel over te geven. Indien van toepassing zal conform de spelregels EHS worden onderzocht of de ruimtelijke ingreep (voorgenomen plannen) een significant negatief effect heeft op de betreffende onderdelen van de Provinciale Groene Natuurzones Limburg en de hieruit voortvloeiende natuurdoelstellingen en specifiek te beschermen en te behouden wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Projectbureau Ooijen-Wanssum een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Haasdonkerweg (Plan C) te Broekhuizen in de gemeente Horst aan de Maas.

De initiatiefnemer is voornemens op ieder van de twee percelen een visvijver te realiseren voor de visclubs HSV Eendracht en HSV Willems Barendsz. Dit doordat de huidige vijvers in de toekomst niet meer gebruikt kunnen worden en hiervoor een nieuwe locatie geregeld dient te worden.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging met als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen plannen invloed kunnen hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd en/of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of gelegen zijn in de Provinciale Groene Natuurzones van Limburg.

De initiatiefnemer is voornemens op ieder van de twee percelen een visvijver te realiseren voor de visclubs HSV Eendracht en HSV Willems Barendsz. Dit doordat de huidige vijvers in de toekomst niet meer gebruikt kunnen worden.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee ¹	nee	nee	¹ mits werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee ²	nee	nee	² zolang verlichting van naastgelegen bosrand voorkomen wordt
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	voor das geldt dat middels aanvullend onderzoek bepaald dient worden of er sprake is van een essentiële looproute en/of foerageergebied voor de das binnen het plangebied en of het opstellen van een mitigatieplan en/of compensatieplan en ontheffingsaanvraag noodzakelijk is voor overige te verwachten soorten als konijn, mol en egel geldt dat de algemene zorgplicht van toepassing is
Amfibieën		ja	nee ³	nee ³	nee ³	³ mits de ruigteranden behouden blijven en een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld om negatieve effecten te voorkomen op de kamsalamander dan wel Alpenwatersalamander

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
					voor overige te verwachten soorten als gewone pad en bruine kikker geldt dat enkel de algemene zorgplicht van toepassing is
Reptielen	ja	nee ⁴	nee ⁴	nee ⁴	⁴ mits de ruigteranden behouden blijven en een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld om negatieve effecten te voorkomen op de levendbarende hagedis dan wel hazelworm
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natuurbeschermingswet 1998	op 2,9 km	nee	nee	nee	-
Provinciale Groene Natuurzones	ja	mogelijk	mogelijk ⁵	mogelijk	⁵ bevoegd gezag (provincie Limburg) dient hierover uitsluitsel over te geven

Conclusie

Met betrekking tot de voorgenomen plannen dient middels aanvullend onderzoek duidelijk te worden of binnen het plangebied sprake is van een essentiële looproute en/of foerageergebied van de das. Indien dit het geval is dient een mitigatie- en/of compensatieplan te worden opgesteld voor de das en mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd. Ten aanzien van broedvogels kunnen overtredingen op voorkomen worden door rekening te houden met het broedseizoen. Daarnaast geldt voor beschermde amfibieën (kamsalamander en Alpenwatersalamander) en reptielen (levendbarende hagedis en hazelworm) dat verstoring op voorhand voorkomen kan te worden door de ruigteranden binnen plangebied te behouden en een ecologisch werkprotocol op te stellen met maatregelen om negatieve effecten te voorkomen. Verder is te allen tijde de algemene zorgplicht van kracht.

Gezien de ligging van de onderzoekslocatie binnen de Groene Natuurzones van de Provincie Limburg is de verwachting dat door bevoegd gezag een vervolgonderzoek in het kader van het Nationaal Natuurnetwerk noodzakelijk wordt geacht. Echter is het aan het bevoegd gezag (provincie Limburg) om hierover te oordelen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

- Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoorn *Anisus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198. Online versie: <http://www.brachytron.nl/Brachytron/Brachytron112inhoud.html>
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. *RAVON Tijdschrift* 55, 16(4)..
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied, Den Haag.
- Huijbregts, H. 2003. Beschermde kevers in Nederland (Coleoptera). *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 19: 1-34.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij 1990. Handleiding voor de bescherming van bedreigde muurplanten. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- de Nie, H.W. 1996. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Stichting Atlas verspreiding Nederlandse zoetwatervissen / Media Publishing Int., Doetinchem.
- Odé, B., Beringen, R. & van der Slikke, W. 2009. Rapportage Bedreigde Soorten Project 2009. Flo-ron, Leiden.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Literatuur Limburg

- Akkermans, R.W., R.A.J. Pahlplatz & K. Veling 2001. Dagvlinders in Limburg, verspreiding en ecologie 1990-1999. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- van Buggenum, H.J.M., R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (red.) 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Crombaghs, B.H.J.M., R.W. Akkermans, R.E.M.B. Gubbels & G. Hoogerwerf (red.) 2000. Vissen in Limburgse beken. De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hermans, J.T., R.W. Akkermans, F. Mertens, J. van der Weele & H.W.G. Heijligers 2004. Werkatlas libellen in Limburg. Inventarisatiegegevens periode 1977-2003. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Huizinga, C.E., L.S.G.M. Verheggen & R.W. Akkermans 2005. Werkatlas zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Algemene websites

- www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
- www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- www.floron.nl (soortgegevens planten)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.mijn.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaards)
- www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
- www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- www.polviewer.nl/ (kaarten Provinciale Groene Natuurzones Limburg - POL 2014)
- www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)

Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleitend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

